

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์จากข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการเปิดรับข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดในเรื่องประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การทดสอบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล หลักเกณฑ์การให้คะแนน และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 851 คน (ข้อมูลโดย : กองบริหารทรัพยากรบุคคล สํารวจ ณ เดือนกรกฎาคม 2551) ประกอบด้วย

1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	จำนวน	125	คน
2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน	112	คน
3. คณะครุศาสตร์	จำนวน	72	คน
4. คณะศิลปกรรมศาสตร์	จำนวน	53	คน
5. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	จำนวน	51	คน
6. คณะวิทยาการจัดการ	จำนวน	110	คน
7. วิทยาลัยการศึกษานานาชาติ	จำนวน	7	คน
8. วิทยาลัยการจัดการ	จำนวน	9	คน
9. สำนักงานอธิการบดี	จำนวน	223	คน
10. สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	จำนวน	16	คน

11. สำนักวิทยบริการ	จำนวน	58	คน
12. บัณฑิตวิทยาลัย	จำนวน	10	คน
13. สถาบันวิจัยและพัฒนา	จำนวน	6	คน
14. อื่น ๆ			

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูป Taro Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน (e) ของการประมาณค่าเกิดขึ้นได้ในระดับ +5% เมื่อจำนวนประชากรเท่ากับ 851 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างควรมีไม่ต่ำกว่า 286 คน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 300 คน

การเลือกตัวอย่าง

ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่างจากคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทั้ง 13 หน่วยงาน โดยเทียบสัดส่วนกับจำนวนของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

ตารางที่ 3.1

แสดงจำนวนบุคลากรกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน บุคลากร	จำนวน %	จำนวน ตัวอย่าง	รวม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	125	15	45	300
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	112	13	39	
คณะครุศาสตร์	72	8	24	
คณะศิลปกรรมศาสตร์	53	6	18	
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	51	6	18	
คณะวิทยาการจัดการ	110	13	39	
วิทยาลัยการศึกษานานาชาติ	7	1	3	
.วิทยาลัยการจัดการ	9	1	3	
สำนักงานอธิการบดี	223	26	78	
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	16	2	6	
สำนักวิทยบริการ	58	7	21	
บัณฑิตวิทยาลัย	10	1	3	
สถาบันวิจัยและพัฒนา	6	1	3	

2. เมื่อได้จำนวนตัวอย่างแต่ละหน่วยงานแล้ว ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่มคือ คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ เนื่องจากบางหน่วยงานมีเพียงกลุ่มตัวอย่างเดียวจึงได้กำหนดให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีสัดส่วนเท่า ๆ กันเพื่อให้ได้จำนวนตามที่กำหนด ดังนี้

ตารางที่ 3.2
แสดงจำนวนคณาจารย์และเจ้าหน้าที่กลุ่มตัวอย่างจากแต่ละหน่วยงาน

หน่วยงาน	คณาจารย์	เจ้าหน้าที่	รวม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	40	5	45
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	30	9	39
คณะครุศาสตร์	20	4	24
คณะศิลปกรรมศาสตร์	15	3	18
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	15	3	18
คณะวิทยาการจัดการ	30	9	39
วิทยาลัยการศึกษานานาชาติ	-	3	3
วิทยาลัยการจัดการ	-	3	3
สำนักงานอธิการบดี	-	78	78
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	-	6	6
สำนักวิทยบริการ	-	21	21
บัณฑิตวิทยาลัย	-	3	3
สถาบันวิจัยและพัฒนา	-	3	3
รวม	150	150	300

3. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ในแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 300 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามทั้งปลายปิด (Closed-ended Questionnaires) และแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaires) โดยจัดลำดับเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทางสื่อแต่ละประเภท

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรื่องข่าวสารการประกันคุณภาพการศึกษา

การทดสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจสอบแก้ไขก่อนนำไปเก็บข้อมูล

2. ตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน คน 30 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ในส่วนของการเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์ มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows โดยได้ค่าความเชื่อถือ ดังนี้

1) การเปิดรับข่าวสาร	ได้ค่าความเชื่อถือ เท่ากับ	0.804
2) การใช้ประโยชน์จากข่าวสาร	ได้ค่าความเชื่อถือ เท่ากับ	0.809

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแยกตามสมมติฐานได้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันเปิดรับข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ

ตัวแปรตาม : การเปิดรับข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตัวแปรอิสระ : การเปิดรับข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวแปรตาม : การใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

การวัดตัวแปร

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนในการวัดตัวแปรไว้ ดังนี้

1. การเปิดรับข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ได้มาจากความถี่ในการเปิดรับข่าวสารต่อเดือน ดังนี้

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จากสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจ

<u>ระดับการเปิดรับข่าวสาร</u>	<u>คะแนนที่ได้</u>
เดือนละ 5 ครั้ง	5 คะแนน
เดือนละ 4 ครั้ง	4 คะแนน
เดือนละ 3 ครั้ง	3 คะแนน
เดือนละ 2 ครั้ง	2 คะแนน
เดือนละ 1 ครั้ง	1 คะแนน
ไม่เคยเลย	0 คะแนน

จากนั้นนำผลรวมของคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

<u>เกณฑ์</u>	<u>แปลความหมาย</u>
0.00 - 1.50	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก
1.51 - 2.50	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
2.51 - 3.50	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
3.51 - 4.50	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง
4.51 - 5.0	ปริมาณการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับสูงมาก

2. การใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งใช้การวัดโดยใช้มาตราส่วนการประเมินค่า (Likert Scale) โดยในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ สำหรับเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

<u>ระดับการใช้ประโยชน์</u>	<u>คะแนนที่ได้</u>
ใช้มากที่สุด	5 คะแนน
ใช้มาก	4 คะแนน
ใช้ปานกลาง	3 คะแนน
ใช้น้อย	2 คะแนน
ใช้น้อยที่สุด	1 คะแนน

จากนั้นนำผลรวมของคะแนนที่ได้ มาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

<u>เกณฑ์</u>	<u>แปลความหมาย</u>
0.00 - 1.50	มีการใช้ประโยชน์น้อยที่สุด
1.51 - 2.50	มีการใช้ประโยชน์น้อย
2.51 - 3.50	มีการใช้ประโยชน์ปานกลาง
3.51 - 4.50	มีการใช้ประโยชน์มาก
4.51 - 5.0	มีการใช้ประโยชน์มากที่สุด

3. การอธิบายค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์, 2545, น. 43) ดังนี้

<u>ค่าสหสัมพันธ์</u>	<u>แปลความหมาย</u>
0.00 - 0.20	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
0.21 - 0.40	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.41 - 0.60	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.61 - 0.80	มีความสัมพันธ์ในระดับมาก
มากกว่า 0.80	มีความสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือน กรกฎาคม 2551

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ครบถ้วนแล้ว ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นผู้ศึกษาใช้วิธีการประมวลผลข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ t – test และ ANOVA

สมมติฐานข้อที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ

1.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 การใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

1.4 ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งสถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์นี้ ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามต่าง ๆ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ได้แก่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

แผนภาพที่ 3.1

แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

